STRATEGIA DE CULTURĂ A PĂCII ÎN SISTEMUL ONU

Elena MURSA

Organizaţia Naţiunilor Unite este una din cele mai influente formaţiuni internaţionale ale lumii. ONU a fost înfiinţată cu un scop de a menţine pacea şi promovarea culturii păcii prin cooperare internaţională [2]. De-a lungul anilor, ONU a iniţiat un şir de strategii, care pot fi folosite în scopurile de a menţine pacea. La începutul anilor ′50, Organizaţia Naţiunilor Unite a solicitat ajutorul somităţilor din artă, muzică, film, sport şi literatură în aducerea subiectelor fierbinţi în atenţia opiniei publice. Multe personalităţi şi-au alăturat numele, talentul şi timpul unor cauze nobile şi au sprijinit programele ONU în calitate de Ambasadori ai Bunăvoinţei [1]. În anul 1997, Secretarul General ONU Kofi Annan a acordat titlul de Mesager ONU pentru Pace acelor persoane din afara Organizaţiei care s-au distins prin talent şi pasiune la promovarea idealului nobil desprins din Carta ONU − crearea unei lumi fără de conflict, în care drepturile omului şi legislaţia internaţională sunt respectate şi în care se simte progresul economic şi social. Astăzi sunt, în total, nouă mesageri ai păcii şi peste 80 de ambasadori ai bunăvoinţei care promovează în întreaga lume activităţile Organizaţiei Naţiunilor Unite. [6]

De asemenea a fost înfiinţate, în timpul Războiului rece, „Operaţiunile de menţinere a păcii" ca o modalitate de rezolvare a conflictelor dintre state prin trimiterea de personal neînarmat sau purtând numai arme uşoare. Trupele se aflau sub comanda ONU şi interveneau între cele doua forţe armate aflate în conflict. Trupele erau chemate atunci când puterile internaţionale mandatau Naţiunile Unite să intervină pentru încetarea conflictului care ameninţa stabilitatea regională şi pacea şi securitatea internaţională. Trupele de menţinere a păcii nu trebuiau să răspundă la foc cu foc. Ca regulă generală, rolul lor era acela de a interveni, atunci când se înceta focul şi când cele două părţi implicate consimţeau asupra prezenţei lor. Trupele evaluau situaţia din teren şi raportau cu imparţialitate daca s-a încheiat acordul de încetare a focului, daca insurgenţii şi-au retras trupele şi daca au fost îndeplinite şi alte elemente ale acordului de pace. Toate aceste eforturi ofereau răgazul necesar pentru ca diplomaţii să îndepărteze cauzele conflictului [3].

Unul din instrumentele strategice al sistemului ONU pentru menţinerea păcii poate fi numită *Organizaţia pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură a Naţiunilor Unite (UNESCO)* care promovează dialogul dintre civilizaţii, culturi şi popoare, inclusiv dialogul interreligios, prin intermediul schimburilor de experienţă pe tema calităţii educaţiei la diferite nivele ale societăţii care promovează drepturile omului, cetăţenia participativa şi toleranţa, reţele ale jurnaliştilor din mai multe medii culturale şi training-uri pe tema medierii interculturale. UNESCO cere contribuţia Agenţiilor şi

Programelor ONU cu privire la aderarea şi aplicarea de către acestea a Programului de Acțiune într-o Cultură a Păcii, prezentându-l sistematic şi consolidat în documentele oficiale ale ONU. Conceptul de „cultura a păcii" a fost introdus în ştiința contemporană de către Dr. David Adams, directorul de *Programme of Action on a Culture of Peace* – programul a fost o alternativă la operațiunile peacekeeping [5].

Cultura păcii se află în centrul proiectului european şi constituie cheia principiului „unității în diversitate" a Uniunii Europene. Respectul diversității culturale conjugat cu capacitatea de a se reuni în jurul valorilor comune a constituit garanția păcii, prosperității şi solidarității. În era globalizării, cultura păcii poate aduce o contribuție unică la o strategie europeană pentru o creştere inteligentă, ecologică şi favorabilă incluziunii, promovând stabilitatea, înțelegerea reciprocă şi cooperarea în întreaga lume. Astfel reglementarea conflictelor internaționale sau a situațiilor care pot duce la breşe ale păcii, dezvoltarea relațiilor de prietenie dintre națiuni, bazate pe respectarea principiilor egalității în drepturi şi autodeterminării popoarelor, adoptarea măsurilor necesare consolidării păcii universale, obținerea cooperării internaționale în rezolvarea problemelor internaționale economice, sociale, culturale sau umanitare, încurajarea şi promovarea respectării drepturilor omului şi a libertăților fundamentale pentru toți fără nicio distincție de rasă, sex, limbă ori religie, centralizarea şi armonizarea acțiunilor națiunilor în vederea atingerii acestor scopuri [4].

Referințe:

1. *Ambasadori ai Bunăvoinței pentru UNICEF,* [Accesat 04.05.2013] Disponibil: http://www.unicef.org/romania/ro/media_9304.html
2. *Carta Natiunilor Unite*, [Accesat 04.05.2013] Disponibil: http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/carta_natiunilor_unite/
3. *Operatiuni de mentinere a pacii,* [Accesat 23.05.2013] Disponibil: http://www.onuinfo.ro/despre_onu/mentinerea_pacii/
4. *Strategia de dezvoltare a culturii Republicii Moldova: 2013-2020 „Cultura XXI/20"*, [Accesat 27.05.2013] Disponibil: http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=626
5. *The Culture of Peace News Network,* [Accesat 04.05.2013] Disponibil: http://cpnn-world.org/
6. *United Nations Messengers of Peace*, [Accesat 04.05.2013] Disponibil: http://www.un.org/sg/mop/